ZonMw

Kaderprogramma Passende Zorg 2024-2028

Research initiated ronde 2

Onderzoek naar organisatie van passende zorg

Datum openstelling: 3 november 2026

Deadline intentie tot indiening: 8 december 2026

Deadline indienen projectidee: 19 januari 2027, 14.00 uur

Kaderprogramma Passende Zorg 2024-2028
Research initiated ronde 2

Datum openstelling: 3 november 2026
Deadline intentie tot indiening: 8 december 2026
Deadline indienen projectidee: 19 januari 2027, 14.00 uur

Binnen deze oproep volgen aanvragers de ZonMw-procedure voor een subsidieronde met projectidee-fase. Tijdens de projectidee-fase selecteert ZonMw de meest kansrijke aanvragen. De indieners van deze projectideeën krijgen een uitnodiging om een uitgewerkte aanvraag in te dienen. Voor de uitgewerkte aanvraag dienen juridische en financiële documenten geüpload te worden. Meer informatie hierover vindt u in annex 2 in deze oproep. Start op tijd met het opstellen van de begroting en alle juridische documenten die nodig zijn voor de uitgewerkte aanvraag.

Inhoud

1. Samenvatting ... 1
2. Doel subsidieoproep ... 2
   2.1 Kaderprogramma Passende Zorg 2024-2028 ... 3
   2.2 Aanvullende informatie over de subsidieoproep ... 3
3. Voorwaarden en verplichtingen ... 4
   3.1. Voorwaarden ... 4
      3.1.1. Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie? ... 5
      3.1.2. Staatssteun voorkomen ... 6
      3.1.3. Samenwerking en bijdrage van derden ... 9
      3.1.4. Welk bedrag kunt u aanvragen? ... 9
      3.1.5. Praktische voorwaarden ... 10
   3.2. Verplichtingen ... 10
4. Beoordeling en prioriteitstelling ... 11
   4.1. Beoordelingsprocedure ... 11
   4.2. Relevantiecriteria ... 11
   4.3. Kwaliteitscriteria ... 13
5. Indienen ... 14
   5.1 Indiening via Mijn ZonMw ... 14
   5.2 Tips ... 14
   5.3 Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag ... 15
   5.4 Inhoudelijke vragen ... 15
   5.5 Technische vragen ... 15
   5.6 Downloads en links ... 15
6. Annex ... 15
   Annex 1 Staatssteun – AGVV ... 16
   Annex 1 Staatssteun – de-minimisverordening ... 18
   Annex 2 Uitgewerkte aanvraag: Prioriteitstelling en voorwaarden ... 19
   Annex 3 Lekensamenvatting & Patiëntparticipatie ... 22

1. Samenvatting

Wie
In Nederland gevestigde publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersonen kunnen subsidie aanvragen.

Samenwerking
Bij deze subsidieronde is samenwerking een vereiste. Daarbij gelden de volgende voorwaarden:

- De samenwerking moet bestaan uit ten minste 2 zorginstellingen en 1 onderzoeksorganisatie.
- ZonMw verwelkomt aanvragen vanuit alle zorgsectoren. Zie dit overzicht welke sectoren in aanmerking komen (met uitzondering van farmaceutische zorg).
- Er kan vanuit de medisch-specialistische zorg ingediend worden op voorwaarde dat er gelijkwaardig wordt samengewerkt met ten minste 1 partij uit een andere zorgsector.
    - Een samenwerking die volledig uit medisch-specialistische zorg bestaat, is uitgesloten van deze oproep.
    - Een aanvraag voldoet niet aan de inhoudelijke voorwaarden van deze oproep, wanneer deze volledig of primair is vormgegeven vanuit de medisch-specialistische zorg en wanneer een partij uit een andere zorgsector als niet-gelijkaardige partner wordt betrokken.
- Een samenwerking tussen diverse zorgverleners uit verschillende zorgsectoren, maar binnen 1 zorglaag, is toegestaan. Denk bijvoorbeeld aan verpleging, artsen en therapeuten.

De volgende experts maken deel uit van de projectgroep:

- een zorgprofessional of zorgverlener
- een zorgvrager en/of ervaringsdeskundige, of hun vertegenwoordiger

Het betrekken van een implementatiedeskundige, een deskundige op het gebied van Health Technology Assessment (HTA) en een deskundige op het gebied van gedragsverandering of samenwerking is een pré.

Waarvoor
Deze subsidieoproep stimuleert onderzoek naar interventies en strategieën die nieuwe kennis opleveren over hoe passende zorg binnen de verzekerde zorg kan worden gerealiseerd. Projecten richten zich op vraagstukken waar sprake is van substantieel niet-passend zorggebruik, knelpunten in toegankelijkheid of capaciteit, ondoelmatige inzet van mensen en middelen en/of vermijdbare zorgkosten.

Het onderzoek levert kennis op over welke bestaande verzekerde zorg voor wie en onder welke omstandigheden passend is, en hoe deze zorg passend en doelmatig kan worden toegepast en georganiseerd. Daarmee draagt het onderzoek bij aan beter pakketbeheer én aan de transitie naar passende zorg. Daarbij worden de effecten op gezondheid, bereik en toegankelijkheid, arbeidsinzet en kosten onderzocht.

Deze oproep richt zich op de vraag hoe bestaande vormen van verzekerde zorg zo te organiseren en toe te passen dat niet-passende zorg afneemt en de beschikbare capaciteit effectiever wordt benut.

- Projecten richten zich op hoog-impact beslismomenten, zorgovergangen of organisatievraagstukken waar substantiële winst te behalen is in passend zorggebruik.
- Projecten laten zien hoe niet-passende zorg wordt voorkomen, verminderd of gede-implementeerd.
- Samenwerking tussen professionals, organisaties of zorgsectoren wordt ingezet om passende zorg te realiseren en doelmatige inzet van capaciteit te bevorderen.
- Projecten maken duidelijk welk concreet probleem in de huidige zorgpraktijk wordt aangepakt, waar het belangrijkste aangrijpingspunt voor verandering ligt en welke kennis nodig is om die verandering mogelijk te maken.
- Projecten besteden in de onderzoeksfase aandacht aan voorwaarden en knelpunten die de implementatie en borging van passende zorg mogelijk maken of belemmeren.

Binnen het onderzoek staat een interventie, strategie of zorgpad centraal dat wordt vergoed vanuit de Zorgverzekeringswet (Zvw), of een combinatie van de Zvw en de Wet langdurige zorg (Wlz).

Wat
In deze subsidieronde kan het volgende aangevraagd worden: maximaal € 1.000.000,- (1 miljoen euro), per onderzoeksvoorstel, mits goed onderbouwd in de begroting, voor een looptijd van maximaal 4 jaar.

Wanneer

(online) Informatiebijeenkomst	17 november 2026
Deadline aanleveren intentie tot indienen*	8 december 2026
Deadline indienen projectidee	19 januari 2027, 14:00 uur**
Ontvangst advies commissie	1 juli 2027
Deadline indienen kwalificatieverzoek onderzoeksorganisatie	29 juli 2027
Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	28 september 2027, 14:00**
Ontvangst commentaar referenten	10 november 2027
Deadline indienen wederhoor	30 november 2027
Ontvangst beschikking (besluit)	9 maart 2028
Uiterlijke startdatum	6 maanden na ontvangst beschikking

*Hoofdaanvragers vragen wij om een formulier 'Intentie tot indienen' in te vullen en toe te sturen. Dit geeft ZonMw een indicatie van het aantal aanvragen. Het formulier vindt u op de subsidieoproep pagina. ZonMw ontvangt graag uiterlijk 8 december 2026 dit formulier via programmapassendezorg@zonmw.nl onder vermelding van Research initiated ronde 2.

** Projectideeen of uitgewerkte aanvragen die na **14:00** zijn ingediend worden niet in behandeling genomen.

2. Doel subsidieoproep

Bewezen effectieve zorg wordt niet altijd op het juiste moment, voor de juiste patiënt of het meest passend ingezet. Tegelijkertijd levert de zorgsector nog zorg waarvan de toegevoegde waarde beperkt is, of die niet passend is voor de situatie van de patiënt. Dit leidt tot onnodig zorggebruik, druk op de beschikbare capaciteit en vermijdbare zorgkosten.

Deze subsidieoproep stimuleert onderzoek naar interventies, zorgpaden en strategieën die antwoord geven op de vraag: 'Hoe kunnen bestaande vormen van verzekerde zorg zodanig worden georganiseerd en toegepast dat niet-passende zorg afneemt en de beschikbare capaciteit effectiever wordt ingezet?' Het gaat om het beter inzetten van bewezen effectieve zorg en het voorkomen, verminderen of de-implementeren van niet-passende zorg.

Het doel van de subsidieoproep is het ontwikkelen van kennis die concrete besluitvorming over de toepassing, organisatie, opschaling of de-implementatie van zorg ondersteunt.

Projecten onderzoeken wat de gekozen aanpak oplevert voor gezondheid, bereik en toegankelijkheid, arbeidsinzet en kosten (waaronder, waar relevant, de effectiviteit en kosteneffectiviteit van de aanpak). Zo kunnen gezondheidsuitkomsten voor patiënten behouden blijven of verbeteren, terwijl beschikbare mensen, middelen en capaciteit doelmatiger worden ingezet.

Projecten richten zich op hoog-impact beslismomenten, zorgovergangen of organisatievraagstukken waar substantiële winst kan worden behaald voor passend zorggebruik. Samenwerking tussen zorgprofessionals, organisaties, zorglijnen of sectoren (zie het kader op pagina 4), is een belangrijke randvoorwaarde voor het realiseren van passende zorg. Deze subsidieoproep beschouwt samenwerking echter als een middel, en niet als een doel op zichzelf. Aanvragers dienen aannemelijk te maken hoe de beoogde samenwerking bijdraagt aan het beter inzetten van bewezen effectieve zorg, het voorkomen of verminderen van niet-passende zorg, het ondersteunen van passende besluitvorming, of het doelmatiger inzetten van mensen, middelen en capaciteit. Het doel is niet om te onderzoeken of de samenwerking beter wordt, maar hoe samenwerking helpt om passende zorg te realiseren.

2.1 Kaderprogramma Passende Zorg 2024-2028

Deze subsidieoproep maakt deel uit van het ZonMw-kaderprogramma Passende Zorg 2024-2028. Passende zorg helpt de kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van zorg te behouden en is gebaseerd op 4 principes: waardegedreven zorg, samen beslissen, zorg dichtbij de patiënt, en aandacht voor gezondheid (in plaats van alleen ziekte).

Passende zorg is mensgericht: de waarde van zorg voor de patiënt of cliënt staat centraal. Alleen zorg die écht werkt en zo optimaal mogelijk is georganiseerd, komt voor vergoeding in aanmerking. Daarbij gaat het om aantoonbare gezondheidswinst, en zorg die effectief, relevant en doelmatig is, met een optimale inzet van mensen, middelen, en grondstoffen. Passende zorg vindt plaats in een prettige en goede werkomgeving voor zorgprofessionals. Deze beweging is vastgelegd in de afspraken die partijen met elkaar hebben gemaakt in het Integraal Zorgakkoord (IZA).

Het kaderprogramma Passende Zorg ondersteunt partijen bij het realiseren van deze gezamenlijke opgave door kennis te ontwikkelen en te benutten die helpt om passende zorg in de praktijk vorm te geven. Het programma levert kennis die nodig is voor beter pakketbeheer en hoe bestaande zorg het beste kan worden georganiseerd. Het programma richt zich op alle zorgsectoren binnen de Zvw. en op waardegedreven zorg: zorg die uitgaat van uitkomsten die voor de zorgvrager belangrijk zijn, zoals gezondheid en welzijn, en niet alleen op de behandeling van ziekte.

Goede zorg is niet alleen bewezen effectief, maar is ook afgestemd op de context, voorkeuren, en doelen van de zorgvrager, en op de manier waarop zorg wordt verleend en georganiseerd. Daarom is er aandacht voor zorgsector-overstijgende vraagstukken, voor de samenhang in zorgpaden en voor de patiëntreis. Naast kennisontwikkeling biedt het kaderprogramma mogelijkheden om de benodigde onderzoeks- en kennisinfrastructuur te verstevigen.

Het kaderprogramma Passende Zorg nodigt zorg- en welzijnsprofessionals, samen met patiëntvertegenwoordigers en/of ervaringsdeskundigen, nadrukkelijk uit om zélf veranderingen in gang te zetten en zo de zorg te verbeteren. Het kaderprogramma ondersteunt hen bij het ontwikkelen en benutten van kennis die de beweging naar passende zorg stimuleert en direct bijdraagt aan betere, waardevollere en toekomstbestendige zorg.

2.2 Aanvullende informatie over de subsidieoproep

Focus
Om focus aan te brengen in deze oproep, zijn de onderstaande thema's uitgelicht. Deze thema's dragen bij aan het realiseren van passende zorg. De aanvraag moet zich richten op 1 of allebei de onderstaande thema's. Maak in de aanvraag duidelijk hoe deze thema's bijdragen aan het doel van deze subsidieoproep.

- **Hoog-impact beslismomenten**

Projecten kunnen zich richten op beslismomenten waar substantiële winst in passend zorggebruik te behalen is. Denk hierbij aan de keuzes rondom verwijzen, diagnostiek aanvragen of behandelen (opereren). Maar ook aan de vraag of een behandeling gestart, afgebouwd of gestopt kan worden. Maar het kan ook gaan om beslissingen rondom zorgovergangen tussen verschillende zorgsectoren of zorglijnen.

- **Niet-passende zorg reduceren**

Een belangrijk uitgangspunt van deze oproep is het voorkomen, verminderen of de-implementeren van zorg met beperkte toegevoegde waarde voor de patiënt. Hoe kan niet-passend zorgaanbod teruggedrongen worden, terwijl gezondheidsuitkomsten behouden blijven of verbeteren? De manier waarop deze zorg wordt toegepast en georganiseerd, is daarbij cruciaal. Dit vraagt om een proactieve zorgplanning, een doelmatige inzet van middelen, aandacht voor duurzaamheid en goede gezamenlijke besluitvorming.
Onderzoek naar zorgevaluaties valt niet binnen het kader van deze oproep. Voor onderzoek naar zorgevaluaties kunt u terecht bij Zorgevaluatie & Gepast Gebruik (ZE&GG).

Projecten moeten aantonen hoe het gekozen thema of de combinatie van thema's bijdraagt aan passende zorg binnen de verzekerde zorg. Daarbij onderzoeken de projecten ook de effecten op gezondheidsuitkomsten, bereik, arbeidsinzet en kosten. Aanvragers beschrijven daarnaast welke concrete verandering of beslissing met de resultaten van het onderzoek mogelijk wordt en welke partij of partijen vanuit hun reguliere rol verantwoordelijk zijn voor de toepassing, borging of de-implementatie van resultaten.

Concrete toepassing (casus)
Binnen het onderzoek staat een concrete interventie, strategie of een zorgpad centraal. De aanvraag maakt duidelijk hoe deze toepassing samenhangt met het bredere vraagstuk dat wordt onderzocht en welke kennis het onderzoek oplevert die ook buiten de directe onderzoekssetting bruikbaar is. Beschrijf welke inzichten specifiek zijn voor de onderzochte situatie en welke inzichten naar verwachting toepasbaar zijn in andere organisaties, regio's, doelgroepen of zorgcontexten.

Voor de concrete toepassing gelden de volgende aandachtspunten:
- Een interventie of zorgpad wordt vergoed binnen het basispakket (en het bewijs daarvoor wordt geleverd in de aanvraag), zie ook 3.1 Voorwaarden.
- Er zijn geen beperkingen voor de keuze van een aandoening of ziektebeeld.
    - Het is een pré wanneer het vraagstuk aansluit bij een veranderopgave uit lopende landelijke akkoorden, zoals het IZA en het AZWA, en dat het onderzoek aantoonbaar bijdraagt aan de realisatie van de daar gemaakte afspraken.
    - Onderzoek naar een ziektebeeld met hoge prevalentie (die veel voorkomt), is een pré. Bij de beoordeling van de potentiële impact wordt gekeken naar de omvang van het vraagstuk. Daarbij wordt bijvoorbeeld gekeken naar het aantal patiënten of zorgvragers, de omvang van het zorggebruik en de gevolgen voor gezondheid, toegankelijkheid, capaciteit, arbeidsinzet en kosten.
- De doelgroep is aantoonbaar betrokken in elke stap van het proces binnen deze studie.

Deze subsidieoproep onderscheidt de volgende zorglijnen:

- **Eerstelijnszorg**: direct toegankelijke, algemene medische zorg waarvoor geen verwijzing nodig is. Hieronder vallen zorg door huisartsen, wijkverpleegkundigen, apothekers, fysiotherapeuten, diëtisten, oefentherapeuten, ergotherapeuten, huidtherapeuten, logopedisten, optometristen, specialisten ouderengeneeskunde, artsen voor verstandelijk gehandicapten, verloskundigen en kraamverzorgenden.
- **Tweedelijnszorg**: gespecialiseerde zorg waarvoor een verwijzing vanuit de eerstelijnzorg nodig is. Hieronder valt bijvoorbeeld zorg door medisch specialisten in het ziekenhuis, psychiaters en revalidatieartsen.
- **Derdelijnszorg**: hooggespecialiseerde en topreferente zorg met een bovenregionale functie. Deze zorg is meestal alleen toegankelijk via de tweede lijnszorg.

Geïndiceerde en zorggerelateerde preventie: secundaire en tertiaire preventie komen in aanmerking voor subsidie. Deze vormen van preventie zijn gericht op het voorkomen dat een bestaande aandoening leidt tot complicaties, beperkingen, een lagere kwaliteit van leven of vroegtijdig overlijden. Ook prehabilitatie, een medisch voorbereidingsprogramma voor een zware operatie, valt onder zorggerelateerde preventie. De doelgroep bestaat uit mensen die al een diagnose hebben gekregen binnen 1 van de zorglijnen (patiënten). Meer informatie over programma's bij ZonMw op het gebied van Leefstijl in de Zorg vindt u op de informatiepagina over leefstijlgeneeskunde. Via deze pagina vindt u ook een link naar de Coalitie Leefstijl in de Zorg.

3. Voorwaarden en verplichtingen

Bij het aanvragen van subsidie bij ZonMw houdt u rekening met rechten, voorwaarden en verplichtingen. Deze volgen uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Artikel 4.2 van de Awb bevat specifieke bepalingen die van toepassing zijn op subsidies van ZonMw. Daarnaast zijn de Algemene subsidiebepalingen ZonMw van toepassing.

3.1. Voorwaarden

Uw projectidee en subsidieaanvraag moeten aan onderstaande voorwaarden voldoen om in behandeling te kunnen worden genomen.

U kunt alleen een uitgewerkte subsidieaanvraag indienen als uw eerder ingediende projectidee in deze subsidieronde een positief advies tot uitwerken heeft gekregen. Wilt u ondanks een negatief advies toch een uitgewerkte subsidieaanvraag in te dienen? Neemt u hierover dan zo spoedig mogelijk contact met ons op via:programmapassendezorg@zonmw.nl zodat wij de subsidieaanvraag voor u kunnen openstellen.

Uw aanvraag komt in aanmerking voor subsidie wanneer deze aan onderstaande punten voldoet:

- Het onderzoek levert nieuwe kennis en/of inzichten op voor zorg die behoort tot het basispakket van de Zorgverzekeringswet (Zvw), of de Zvw in combinatie met de Wet langdurige zorg (Wlz).

  Daarbij is er ruimte voor onderzoek naar de volgende situaties waarbij het gaat om bestaande zorg die niet leidt tot ongerichte pakketuitbreiding of volumegroei, maar op doelmatige inzet of herschikking van zorg:

  1. Substitutie (herschikking) van zorg: uitvoeren van bestaande zorg in een andere zorgsetting of zorglijn, wanneer er sterke aanwijzingen zijn dat deze zorg doelmatiger, dichter bij de patiënt en/of met minder inzet van zorgpersoneel kan worden geleverd.
  2. Het passend inzetten van bestaande interdisciplinaire behandelingen met onderdelen die (nog) niet vergoed worden vanuit de Zvw.
  3. Het passend inzetten van bestaande interdisciplinaire behandelingen met onderdelen die vergoed worden vanuit andere domeinen dan de Zvw.

  Het uitgangspunt voor zowel situatie 2 en 3 is dat de basis van de behandeling wordt vergoed vanuit de Zvw.

  Deze uitzonderingen worden, inclusief voorwaarden en afbakening nader toegelicht op de pagina 'Toelichting op de onderzoeksmogelijkheden binnen het kaderprogramma Passende Zorg'. Indieners dienen hun projectidee of subsidieaanvraag in lijn te brengen met de voorwaarden en afbakening.

- Gehonoreerde projecten starten uiterlijk 6 maanden na toekenning van de subsidie.
- Het aangevraagde bedrag is maximaal € 1.000.000,- (1 miljoen euro) voor 4 jaar.
- Er is een samenwerkingsverband gevormd (voor de precieze voorwaarden zie ook paragraaf 3.1.1.Voorwaarden en verplichtingen).

Niet in aanmerking komt:

- Geneesmiddelenonderzoek
- Onderzoek volledig of primair vormgegeven vanuit de medisch-specialistische zorg
- Onderzoek naar zorgevaluaties
- Onderzoek naar universele/primaire preventie
- Lopend onderzoek en onderzoek dat subsidie heeft ontvangen, maar nog moet starten (met includeren).

3.1.1.Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?

De volgende partij(en) kan/kunnen aanspraak maken op (een gedeelte van de) subsidie:

In Nederland gevestigde publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersonen kunnen subsidie aanvragen.

Bij deze subsidieronde is samenwerking een vereiste:

- De samenwerking moet bestaan uit ten minste 2 zorginstellingen en 1 onderzoeksorganisatie.
- Aanvragers vanuit de medisch-specialistische zorg kunnen een aanvraag indienen mits er gelijkwaardig wordt samengewerkt met ten minste 1 partij uit een andere zorgsector.
  - Een samenwerking volledig bestaand uit medisch specialistische zorg is uitgesloten van deze oproep.

  - Een aanvraag die volledig of primair vanuit de medisch-specialistische zorg wordt vormgegeven en waarbij een partij uit een andere zorgsector als niet gelijkwaardige partner wordt betrokken, voldoet inhoudelijk niet aan de voorwaarden van deze oproep.
- Samenwerking van diverse zorgverleners uit verschillende zorgsectoren, maar binnen 1 zorglijn, is toegestaan. Denk hierbij aan bijvoorbeeld verpleging, artsen, therapeuten.

De volgende experts maken deel uit van de projectgroep:
- Een zorgprofessional of zorgverlener;
- Een zorgvrager en/of ervaringsdeskundige, of hun vertegenwoordiger

Het betrekken van een implementatiedeskundige, een deskundige op het gebied van Health Technology Assessment (HTA) en een deskundige op het gebied van gedragsverandering/samenwerking is een pré.

3.1.2. Staatssteun voorkomen

ZonMw verstrekt geen subsidie als dit leidt of kan leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun[1]. Voor deze subsidieronde gelden daarom de volgende staatssteunmaatregelen:

Algemene groepsvrijstellingsverordening
In deze subsidieronde maakt ZonMw gebruik van de algemene groepsvrijstellingsverordening (hierna te noemen 'AGVV'), waardoor er bij subsidieverlening op basis van deze subsidieoproep sprake is van een geoorloofde vorm van staatssteun. Dat betekent dat er financieringsvoorwaarden en regels voor de begroting zijn. Daarnaast bent u verplicht om over bepaalde gegevens te verklaren.
In Annex 1 – Staatssteun – AGVV vindt u meer informatie over de AGVV, evenals de vereisten van de AGVV waaraan moet worden voldaan.

Als er sprake is van samenwerking, waarbij meerdere ondernemingen[2] begunstigde van staatssteun kunnen zijn, dan moeten alle op subsidie aanspraak makende ondernemingen voldoen aan de voorwaarden van de AGVV. Dit betekent dat alle voorwaarden en verplichtingen die voortvloeien uit de AGVV eveneens in volle omvang van toepassing zijn op alle op subsidie aanspraak makende ondernemingen in het samenwerkingsverband. ZonMw stelt de Europese Commissie middels een kennisgeving zoals bedoeld in artikel 11 van de AGVV op de hoogte van deze subsidieoproep.

<u>Industrieel onderzoek</u>
Binnen deze subsidieoproep worden activiteiten gesubsidieerd die kunnen worden aangemerkt als industrieel onderzoek.[3] Over het algemeen mag ZonMw 50% van de subsidiabele kosten (zie onderdeel 1) voor dit type onderzoek subsidiëren. Onder voorwaarden kan dit echter oplopen tot 80% (zie onderdeel 2).

1. <u>Subsidiabele kosten</u>

De volgende kosten van het industrieel onderzoek kunnen worden gesubsidieerd door ZonMw:
- Personeelskosten
- Kosten van apparatuur en uitrusting voor zover en zolang zij gebruikt worden voor het project
- Kosten van gebouwen en gronden voor zover en zolang zijn gebruikt worden voor het project
- Kosten voor contractonderzoek, kennis en octrooien die op arm's length-voorwaarden worden gekocht bij of waarvoor een licentie wordt verleend door externe bronnen
- Kosten voor consultancy en gelijkwaardige diensten die uitsluitend voor het project worden gebruikt
- Bijkomende algemene kosten en andere operationele uitgaven, waaronder die voor materiaal, leveranties en dergelijke producten, die rechtstreeks uit het project voortvloeien

[1] Artikel 107 VWEU.
[2] Een onderneming in de zin van het EU staatssteunrecht betreft elke eenheid die een economische activiteit uitvoert, ongeacht rechtsvorm of wijze van financiering.
[3] Zie hiervoor artikel 25, lid 2, sub b AGVV.

2. Steunintensiteit

Het deel van de subsidiabele kosten dat mag worden gesubsidieerd heet de steunintensiteit. De steunintensiteit wordt per begunstigde berekend. De basissteunintensiteit is 50%. Deze kan echter worden verhoogd tot maximaal 80%, als wordt voldaan aan bepaalde voorwaarden.

De maximale steunintensiteit wordt verhoogd voor middelgrote ondernemingen met 10% en voor kleine ondernemingen met 20%. Daar bovenop kan de maximale steunintensiteit bijvoorbeeld worden verhoogd met maximaal 15% als de projectresultaten ruim worden verspreid via conferenties, open acces opslagplaatsen of gratis of opensource software.

Een eigen bijdrage (in kind of in cash) is verplicht voor het deel van de kosten van de activiteiten dat niet door ZonMw mag worden gesubsidieerd. Die cofinanciering mag niet uit andere overheidsmiddelen komen. In uw projectbegroting neemt u de volledige kosten van het totale project op en geeft u aan welke kosten gedekt worden met het aangevraagde subsidiebedrag en welke kosten met de eigen bijdrage (in cash of in kind).

Tabel 1. Overzicht steunintensiteit

	Grote onderneming	Middelgrote onderneming	Kleine onderneming
Basis %	50%	50%	50%
KMO-opslag	0%	10%	20%
i. Daadwerkelijke samenwerking **ii.** licenties met IE-rechten worden tegen een marktprijs beschikbaar gesteld; en **iii.** ruime verspreiding projectresultaten	15%	15%	10%
Cofinanciering	35%	25%	20%

Bij de berekening van de steunintensiteit en de in aanmerking komende kosten zijn alle bedragen die worden gebruikt de bedragen vóór aftrek van belastingen of andere heffingen. De in aanmerking komende kosten moeten worden gestaafd met bewijsstukken die duidelijk, gespecificeerd en actueel zijn. Deze bewijsstukken kunnen, na honorering, op elk moment worden opgevraagd en dienen vervolgens binnen afzienbare tijd te worden aangeleverd aan ZonMw.

Bent u een kleine of middelgrote onderneming?[4] Dan moet u bij de indiening van de subsidieaanvraag de EU SME Self Assessment Wizard invullen. Het formulier mag maximaal 14 dagen vóór indiening van de aanvraag zijn gegenereerd.

De-minimisverordening

Wanneer ondernemingen[5] binnen deze subsidieronde aanspraak maken op subsidie, verstrekt ZonMw de subsidie onder de de-minimisverordening[6]. Dat betekent dat er specifieke financieringsvoorwaarden en regels voor de begroting zijn. Daarnaast bent u verplicht om over bepaalde gegevens te verklaren. In Annex 1 – Staatssteun – de-minimisverordening vindt u meer informatie over de de-minimisverordening, evenals de vereisten van de de-minimisverordening waaraan moet worden voldaan.

Hogescholen

Hogescholen die subsidie aanvragen voor activiteiten die uitsluitend gericht zijn op ontwerp, ontwikkeling of onderzoek voor een specifieke beroepspraktijk, kunnen in aanmerking komen voor een hogere steunintensiteit.
De hogeschool dient in dat geval te onderbouwen dat de geplande activiteiten aan deze voorwaarden voldoen. ZonMw stelt bij de formele beoordeling van de aanvraag definitief vast of er daadwerkelijk

[4] Een kleine onderneming is een onderneming waar minder dan 50 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet of het jaarlijks balanstotaal 10 miljoen euro niet overschrijdt. Een middelgrote onderneming is een onderneming waar minder dan 250 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet 50 miljoen euro en/of het jaarlijks balanstotaal 43 miljoen euro niet overschrijdt.
[5] Een onderneming in de zin van het EU staatssteunrecht betreft elke eenheid die een economische activiteit uitvoert, ongeacht rechtsvorm of wijze van financiering.
[6] Verordening (EU) Nr. 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun.

aan de voorwaarden is voldaan. Indien de activiteiten niet voldoen aan de hiervoor genoemde voorwaarden, wordt de aanvraag beoordeeld op basis van de reguliere voorwaarden en de daarbij behorende steunintensiteit.

Kwalificatie als onderzoeksorganisatie (staatssteuntoets) – bij ontvangst positief advies projectidee
Let op: Om in aanmerking te komen voor subsidie als 'onderzoeksorganisatie' onder het Europese O&O&I-kader[7], moet de juridische status van de organisatie vooraf worden vastgesteld om te voorkomen dat er geen onrechtmatige staatssteun wordt verleend. Dit verloopt via 2 routes:

Route 1: Directe instroom (universiteiten en UMC's)
Deze organisaties doorlopen geen kwalificatietoets en kunnen direct een subsidieaanvraag indienen:

- Universiteiten worden ambtshalve als onderzoeksorganisatie aangemerkt in lijn met het O&O&I kader.
- UMC's vinken in het aanvraagformulier aan, met expliciet mandaat van een KVK-tekenbevoegde, de specifieke activiteiten te verrichten als onderzoeksorganisatie in de zin van het O&O&I-kader.

Route 2: Kwalificatietoets (Overige organisaties)
Overige organisaties dienen in de eerste 4 weken van de openstelling van de subsidieoproep van de uitgewerkte aanvraag de volgende stukken in:

- **Deadline: 29 juli 2027, 14.00 uur**, via kwalificatieOO@zonmw.nl en programmapassendezorg@zonmw.nl in cc, onder vermelding van de titel van deze subsidieoproep.
- Verplichte documenten:
  - Ingevulde 'Vragenlijst Kwalificatie Onderzoeksorganisatie' (beschikbaar op de website van ZonMw);
  - Uittreksel Handelsregister (KVK) - digitaal gewaarmerkt (maximaal 3 maanden oud);
  - Oprichtingsakte en/of actuele statuten;
  - Laatste en volledige, niet gepubliceerde jaarrekening met controleverklaring (indien wettelijk verplicht).

Het is toegestaan om andere relevante documentatie voor de kwalificatietoets toe te voegen. Tevens kan ZonMw om aanvullende informatie vragen als bovenstaande documenten niet voldoende uitsluitsel bieden om de juridische status vast te stellen.

U ontvangt binnen 2 weken na ontvangst van de stukken de uitkomst van de kwalificatietoets.

Gebruik kwalificatieOO@zonmw.nl alleen voor het insturen van de gevraagde documenten en vragen over de kwalificatietoets. Voor overige vragen kunt u een e-mail sturen naar programmapassendezorg@zonmw.nl.

Versnelde procedure
Is uw organisatie in de afgelopen 12 maanden al door ZonMw aangemerkt als onderzoeksorganisatie (in de zin van het O&O&I kader) en zijn uw statuten en activiteiten sindsdien ongewijzigd? U kunt dan in het aanvraagformulier aanvinken dat uw organisatie al eerder is getoetst, de statuten en activiteiten ongewijzigd zijn. De datum van de beschikking met de kwalificatietoets is hiervoor leidend.

Gevolgen bij het niet kunnen vaststellen van de status
Als de documenten niet tijdig zijn aangeleverd, of als ZonMw de status van onderzoeksorganisatie niet positief kan vaststellen, kan de organisatie **niet** als onderzoeksorganisatie aanvragen. Aanvragen is dan uitsluitend nog mogelijk als **onderneming**, onder de daarbij behorende staatssteunkaders en lagere financieringspercentages.

[7] Paragraaf 2.1. van de Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie (2022/C 414/01) (hierna: Kaderregeling).

Meer informatie over staatssteun vindt u op de ZonMw-webpagina Vrijstellingverordeningen staatssteun.

Als u vragen heeft over de toepassing van de AGVV en de-minimisverordening raden wij u aan om advies in te winnen bij juristen binnen uw organisatie.

3.1.3. Samenwerking en bijdrage van derden

ZonMw stimuleert samenwerking tussen en deelname van partijen. Daarbij geldt dat geen subsidie wordt verstrekt als afspraken leiden, of kunnen leiden, tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun of als daardoor niet aan de Algemene subsidiebepalingen ZonMw of voorwaarden van de subsidieoproep kan worden voldaan.

Beschrijf in de subsidieaanvraag en begroting duidelijk:

- Met welke partijen u samenwerkt. U beschrijft per partij op welke manier deze actief bijdraagt aan het project; dit zijn in elk geval partijen die op de begroting voorkomen als een partij die aanspraak maakt op een deel van de subsidie. Ook partijen die voor eigen rekening en risico actief bijdragen maken onderdeel uit van de samenwerking.
- Met welke partij(en) u een sponsorovereenkomst zal aangegaan en wat de in-natura of geldelijke bijdrage is.
- Welke partijen u inhuurt. Of, indien dit nog niet bekend is, voor welke activiteiten u derden verwacht in te huren en de daarvoor te maken kosten (inclusief btw). Zie voor meer informatie en de voorwaarden voor inhuur/opdracht de ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden.

Samenwerking en sponsoring moeten definitief geregeld zijn bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag.

Letter of Commitment

ZonMw wil zeker weten dat samenwerkende partijen en sponsors van een project zich juridisch verplichten tot de toegezegde bijdrage. Daarom is een Letter of Commitment per samenwerkende partij en sponsor bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag verplicht. Gebruikt u hiervoor het voorbeeld op de ZonMw-webpagina Subsidies en samenwerking, bijdragen van derden.

Samenwerkings- en sponsorovereenkomst

Op de ZonMw-webpagina Subsidies en samenwerking, bijdragen van derden vindt u meer informatie over de verschillende vormen van samenwerken en bijdragen (sponsoring en opdrachten) met voorbeeldovereenkomsten als hulpmiddel bij het opstellen van de betreffende overeenkomst en de voorwaarden waaraan de overeenkomst moet voldoen in de daarbij horende uitleg. De op deze webpagina en in de uitleg genoemde voorwaarden maken integraal onderdeel uit van deze subsidieoproep.

ZonMw vraagt u een definitief concept samenwerkings- en/of sponsorovereenkomst(en) aan te leveren bij de indiening van de uitgewerkte aanvraag. Dit is een volledig en definitief ingevuld overeenkomstformat zonder de handtekeningen van de desbetreffende partijen. ZonMw verleent de subsidie, op voorwaarde dat de overeenkomst(en) door haar geaccepteerd wordt/worden en dat na ontvangst van de beschikking de overeenkomst(en) voorzien worden van de handtekeningen.

3.1.4. Welk bedrag kunt u aanvragen?

In deze subsidieronde:

- Kan maximaal € 1.000.000,- (1 miljoen euro) worden aangevraagd voor een looptijd van maximaal 4 jaar.
- Accountantskosten tot een maximum van € 7.500,- mogen bij projecten van € 500.000,- of meer opgenomen worden in de begroting. Door de wijziging van de Algemene subsidiebepalingen ZonMw per 1 april 2022 moet er na afronding van een project van € 125.000,- of meer naast de financiële eindverantwoording ook een controleverklaring van een accountant worden aangeleverd. Universiteiten en universitair medische centra mogen accountantskosten niet opnemen in de begroting. Met deze instellingen zijn aparte afspraken gemaakt over de vereiste accountantsverklaring. Neem hiervoor contact op met uw financiële afdeling.

Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt € 10.000.000,- (10 miljoen euro).

Begroting
Voor het projectidee hoeft u nog geen begrotingsformat in Excel aan te leveren. U vult het tabblad begroting in grote lijnen in. Dit tabblad is te vinden het aanvraagformulier in MijnZonMw.

Voor de uitgewerkte aanvraag verwachten wij een gedetailleerde begroting in Excel format. In het Excel begrotingsformat moet u vooraf aangeven onder welke hoedanigheid u subsidie aanvraagt. Deze keuze bepaalt welke staatssteunvrijstelling van toepassing is op uw project. Het onjuist invullen kan leiden tot vertraging in de beoordeling of het moeten herzien van uw begroting.

3.1.5. Praktische voorwaarden

- Schrijf uw aanvraag in het **Engels**, zowel in de projectidee-fase als in de uitgewerkte aanvraag fase.
- U reserveert minimaal 10% van uw projectbudget voor communicatie en implementatie.
- Projectideeën en uitgewerkte aanvragen dienen te voldoen aan de ZonMw-subsidievoorwaarden.
- Als u een soortgelijke aanvraag al eerder bij ZonMw heeft ingediend, dient u dit te vermelden in het projectidee. Bij geen of minimale aanpassing gaat ZonMw ervan uit dat het om dezelfde aanvraag als de vorige keer gaat, en kan ZonMw besluiten de aanvraag niet in behandeling te nemen (Artikel 4:6 Awb).
- Het is verplicht om bij een projectidee een beknopte begroting in te vullen, in het aanvraagformulier in MijnZonMw, zie ook ‘3.1.4. begroting’. U wordt gevraagd om bij de begroting de aangevraagde subsidie per organisatie te specificeren. Ook indien er een opdracht wordt verstrekt aan een organisatie die geen medeaanvrager is, dient u het bedrag daarvoor te specificeren. Deze bedragen kunnen bij de uitgewerkte aanvraag nog worden aangepast. Bij uitwerking naar een subsidieaanvraag mag het totaal aangevraagde subsidiebedrag niet meer dan 15% hoger zijn dan de aangevraagde subsidie in het projectvoorstel.
- De volgende bijlagen worden ingediend bij het projectidee
    - Verplicht: Nederlandstalige lekensamenvatting, waarbij u de patiëntenparticipatie meeneemt, zie hiervoor annex 3.
    - Optioneel: 1 A4 voor figuren of tabellen.

De (aanvullende) praktische voorwaarden en informatie over de prioritering voor de uitgewerkte aanvraag kunt u vinden in annex 2. Daar staat ook vermeld welke bijlagen bij de uitgewerkte aanvraag ingediend moeten worden.
Tip: begin bijtijds met het opstellen van de begroting en alle juridische documenten die nodig zijn voor de uitgewerkte aanvraag.

3.2. Verplichtingen

Verplichtingen zijn van toepassing wanneer u een subsidie krijgt toegekend. Hiervoor volgt ZonMw de Algemene subsidiebepalingen ZonMw. Daarnaast zijn ook de volgende verplichtingen van toepassing:

- **Voorwaarden voor valorisatie**
  ZonMw streeft naar brede toegankelijkheid van door haar gesubsidieerde projecten. Daarom dienen de 10 principes voor Maatschappelijk Verantwoord Licentiëren (MVL) te worden toegepast bij licentiëring van resultaten. Beschrijft u, indien van toepassing, hoe aanspraak op intellectueel eigendom is geregeld met samenwerkende partijen en eventueel derden. U geeft ook aan hoe deze partijen de 10 principes zullen naleven.
- **Monitoring van uw project**
  Als uw project gehonoreerd wordt, dan zijn gedurende de looptijd van uw project de Algemene subsidiebepalingen ZonMw van toepassing met betrekking tot monitoring. Indien de kennisvraag relevant is voor pakketbeheer zal de voortgang van het project gedurende de looptijd gemonitord worden door ZonMw in nauwe afstemming met het Zorginstituut.
- **Delen van resultaten**
  Het onder embargo delen van onderzoeksresultaten maakt dat uitkomsten versneld in de praktijk beschikbaar komen. Na afronding van uw project zult u gevraagd worden om uw resultaten onder embargo met de relevante partijen te delen, waaronder de overheidspartij die de kennisvraag heeft geagendeerd.

4. Beoordeling en prioriteitstelling

4.1. Beoordelingsprocedure

Deze subsidieronde is opgebouwd uit 2 fases: een projectideefase en een uitgewerkte subsidieaanvraagfase. Binnen de projectidee fase dient u een beknopte aanvraag in. De strekking van het onderzoek moet duidelijk naar voren komen. In de uitgewerkte aanvraag beschrijft u het onderzoek gedetailleerd.

Tijdens de projectideefase beoordeelt de beoordelingscommissie de projectideeën op relevantie en globaal op kwaliteit. De projectideeën worden ook beoordeeld door een panel van Patiëntenfederatie Nederland (PFN) (en stichting MIND indien van toepassing),en het Zorginstituut. De commissie selecteert de projectideeën die het beste passen bij de doelstelling van deze oproep aan de hand van de specifieke relevantiecriteria die in paragraaf 4.2 volgen. Deze aanvragers ontvangen het advies om hun projectidee uit te werken tot een volledige subsidieaanvraag.

De beoordelingsprocedure van de uitgewerkte subsidieaanvraag bestaat uit een schriftelijke beoordeling door referenten, een panel van PFN (en stichting MIND indien van toepassing) en het Zorginstituut (indien van toepassing); de mogelijkheid tot schriftelijk wederhoor en een eindbeoordeling door de beoordelingscommissie. De beoordelingscommissie beoordeelt de kwaliteit en relevantie op basis van de subsidieaanvraag, de referentrapporten, beoordelingen van de externe organisaties en het wederhoor. Ook beoordeelt de commissie de begrotingen van alle subsidieaanvragen. Als het budget niet toereikend is, prioriteert de commissie de aanvragen tijdens de vergadering op basis van de beoordelingen en prioriteringscriteria (zie annex 2).

Specificatie rol van het Zorginstituut
Zorginstituut Nederland wordt betrokken bij de advisering of een subsidieaanvraag binnen de Zvw of combinatie van Zvw en Wlz valt en of de aanvraag relevant is voor pakketbeheer. Indien het relevant is voor pakketbeheer, is een positief oordeel van de Raad van Bestuur van Zorginstituut Nederland een voorwaarde voor subsidieverstrekking door het bestuur van ZonMw.

Meer informatie over de beoordelingsprocedure van subsidieaanvragen vindt u de infographic ‘in 10 stappen subsidie aanvragen’ en na de procedurebrochure aanvragers.

4.2. Relevantiecriteria

De relevantie van uw aanvraag wordt beoordeeld op:

- **Omvang en urgentie van het vraagstuk**
  Beschrijf het concrete probleem in de huidige zorgpraktijk waarop het onderzoek zich richt. Onderbouw de omvang en urgentie van dit probleem, bijvoorbeeld aan de hand van niet-passend zorggebruik, gezondheidsverlies, toegankelijkheidsproblemen, wachttijden, capaciteitsbeslag, arbeidsinzet en/of kosten. Maak duidelijk waar in het zorgproces of zorgsysteem het belangrijkste punt voor verbetering ligt.

- **Toegevoegde waarde voor passende zorg**
  Beschrijf waarom uw aanvraag bijdraagt aan de transitie naar passende zorg en op welke focus thema’s uw aanvraag zich richt. Beschrijf welke kennis ontbreekt om het beschreven vraagstuk aan te pakken en welke concrete beslissing of verandering door de resultaten van het onderzoek mogelijk wordt. Maak duidelijk in hoeverre deze kennis al beschikbaar is uit bestaand onderzoek of lopende initiatieven. Beschrijf waarom andere partijen, vanuit hun rol en verantwoordelijkheden, deze verandering nog niet hebben gerealiseerd vanwege ontbrekende kennis. En leg uit waarom de inzet van de aangevraagde publieke middelen dus gerechtvaardigd is.

- **Impact op passende zorg**
  U dient overtuigend te onderbouwen dat de interventie of het zorgpad substantieel bijdraagt aan de transitie naar passende zorg.
  - **Bereik:** Geef een onderbouwde schatting van het volume van de relevante patiënten of zorgvragers in Nederland (bijvoorbeeld op basis van incidentie en prevalentie) en het aantal zorgorganisaties en zorgmedewerkers op wie de interventie van toepassing is. Houd, indien

van toepassing, hierbij rekening met de verwachte veranderingen in deze aantallen in de toekomst.
  - **Gezondheid:** Beschrijf of en hoe de interventie relevante winst oplevert voor de zorgvrager of patiënt, bijvoorbeeld in gezondheid, functioneren, kwaliteit van leven of ervaren kwaliteit van zorg. Licht toe of de interventie effectiever is dan de huidige situatie en daardoor van waarde voor de zorgvrager, of even effectief/niet minder effectief, maar met een substantiële winst op (maatschappelijke) kosten of arbeidsinzet.
  - **Kosten**: Maak, waar mogelijk, een inschatting van de kostenbesparing uitgedrukt in besparing per patiënt per jaar bij volledige implementatie. Kijk hierbij vanuit het (collectieve) maatschappelijk perspectief en het gezondheidszorgperspectief. Maak duidelijk of de beschreven winst en/of besparing tastbaar gemaakt kan worden binnen bestaande bekostigingsstructuren en/of zorgpaden, of hoe u deze gaat realiseren. Geeft u dit, indien mogelijk, weer in een kosten-batenanalyse of economische evaluatie.
  - **Arbeidsinzet:** Beschrijf de potentiële verschuiving in tijdsinvestering van de betrokken zorgprofessionals. Denk bijvoorbeeld aan arbeidsbesparing en efficiënte inzet van personeel, zodat het werk minder belastend is, of dat met dezelfde capaciteit meer patiënten kunnen worden behandeld. Ga hierbij ook in op de voldoening, ontwikkeling en werkplezier van de betrokken zorgprofessionals. Geef een onderbouwde inschatting van de verwachte te behalen winst in arbeidsinzet bij volledige implementatie, bij voorkeur uitgedrukt in fte per jaar.
  - **Toegankelijkheid en capaciteit:** Beschrijf of en hoe de aanpak naar verwachting bijdraagt aan het toegankelijk houden of verbeteren van zorg, bijvoorbeeld door het verminderen van wachttijden, het voorkomen van onnodig zorggebruik, het verbeteren van de doorstroom of het vrijspelen van schaarse capaciteit.

- **Benutting en veranderpotentieel**
  Beschrijf hoe de resultaten van het onderzoek kunnen worden benut voor verandering in de zorgpraktijk. Maak daarbij duidelijk:
  - Welke concrete beslissing of verandering met de onderzoeksresultaten kan worden ondersteund;
  - Welke partij of partijen vanuit hun reguliere rol verantwoordelijk zijn voor toepassing, borging, opschaling of de-implementatie;
  - Op welke manier deze partijen bij het onderzoek zijn betrokken;
  - Welke belangrijkste voorwaarden of belemmeringen voor toepassing worden voorzien;
  - Op welke manier u gedurende het project toewerkt naar daadwerkelijke benutting van de resultaten.

- **Participatie van patiënten en/of eindgebruikers**
  Beschrijf hoe u belanghebbenden, de einddoelgroep of eindgebruiker die beschikt over ervaringsdeskundigheid, of die het collectieve belang vertegenwoordigt, betrekt bij het onderzoek. Met ‘betrekken’ bedoelen we concreet het raadplegen, advies inwinnen, samenwerken en/of laten (mee)beslissen van betrokkenen bij het opstellen van de subsidieaanvraag en het uitvoeren van de studie.
  - Beschrijf op welke manier u eindgebruikers en/of ervaringsdeskundigen actief betrekt, in alle fasen van de subsidieaanvraag en het onderzoek. U dient te concretiseren welke rol patiënten en/of ervaringsdeskundigen vervullen binnen welke fase van het project, middels de bijlage Participatiematrix (zie annex 2).
  - U wordt verzocht minimaal 1 patiënt en/of ervaringsdeskundige, of hun vertegenwoordiger, op te nemen in de projectgroep.
  - In de begroting van het project dient u rekening te houden met de financiële vergoeding voor het onderdeel participatie.

- **Duurzaamheid**
  Zorgorganisaties, overheid en bedrijfsleven sloten op 4 november 2022 de Green Deal ‘Samen werken aan duurzame zorg’. Deze Green Deal staat voor zorg met minimale CO2-uitstoot en impact op de leefomgeving, met oog voor hergebruik van grondstoffen en materialen. ZonMw heeft de Green Deal 3.0 mede ondertekend en wil daarom in uw project terugzien dat u aandacht heeft voor duurzaamheid. Wij vragen u hierbij om in te gaan op de volgende aspecten van duurzaamheid:
  - **Duurzaamheid als primair projectonderwerp en duurzaamheid als co-benefit.** Beschrijf in uw subsidieaanvraag een inschatting van de uitkomsten die uw project kan hebben op de

ecologische duurzaamheid. Licht toe welke informatie beschikbaar is, welke informatie er tijdens het project verzameld kan worden, en op welke manier deze informatie verzameld wordt. Om u te ondersteunen bij deze onderdelen of ter inspiratie, kunt u de Sustainable Research Cycle toepassen. Volg hierbij de stappen 1, 2 en 3 van 'Sustainability as the primary focus (groene route) en "Sustainability as co-benefit (gele route).
  - **Duurzame onderzoekspraktijken.** ZonMw streeft ook naar ecologische duurzaamheid van de onderzoekpraktijken die zij financiert. Licht toe hoe u bij het uitvoeren van uw project aandacht heeft voor duurzaamheid. Ter ondersteuning kunt u de stappen 1, 2 en 3 toepassen van Sustainable Research Conduct (paarse focusgebied) van de Sustainable Research Cycle.

- **Diversiteit**
  De mate waarin aandacht wordt besteed aan diversiteit en differentiatie van de doelgroep naar kenmerken zoals sekse en gender, leeftijd, sociaaleconomische situatie, opleidingsniveau, migratie- en culturele achtergrond, en seksuele diversiteit, waar relevant voor de thematiek van het project.

- **Open science**
  De mate waarin u gebruik maakt van bestaande databestanden', en/of de noodzaak van nieuwe dataverzameling onderbouwt. Geef aan hoe u van plan bent toekomstige data of resultaten FAIR te delen. Houd bij de planning en begroting van uw project rekening met de kansen en vereisten met betrekking tot FAIR data en datamanagement. Als u geen data verzamelt, vermeld dit dan in uw subsidieaanvraag.

4.3. Kwaliteitscriteria

- **Doelstelling en vraag- of taakstelling**
  Formuleer de doelstelling van het project zo concreet mogelijk. Zorg dat helderheid en reikwijdte voldoende duidelijk zijn.

- **Plan van aanpak**
  Beschrijf de mate waarin het plan van aanpak is uitgewerkt en onderbouwd.
  - Er is een heldere beschrijving van de gekozen methoden en analyses, inclusief de theoretische en/of empirische onderbouwing;
  - Het onderzoeksdesign sluit aan bij de vraagstelling;
  - Er is een concreet stappenplan met een taakverdeling, mijlpalen en op te leveren resultaten (milestones and deliverables), onder andere weergegeven in een Gantt-chart;
  - De uitkomstmaten sluiten aan bij de beoogde impact van het project en omvatten, waar relevant, gezondheid, bereik en toegankelijkheid, zorggebruik, arbeidsinzet en kosten;
  - De gekozen onderzoeksopzet sluit aan bij de aard van het vraagstuk en bij de kennis die nodig is om de besluitvorming en toepassing te ondersteunen;
  - Het belang voor de patiënt blijkt uit de beschreven uitkomstmaten geformuleerd op patiëntniveau (gezondheid of kwaliteit van leven);
  - De PICO(T)s: voor organisatie-, implementatie- of systeemvraagstukken kan gemotiveerd een andere passende onderzoeksopzet en structurering van de onderzoeksvraag worden gekozen.
    − Patiënt (P): u beschrijft de patiëntenpopulatie met in- en exclusiecriteria.
    − Interventie (I): u licht toe welke bestaande zorg wordt onderzocht en hoe deze wordt toegepast. In welke professionele kwaliteitsstandaard en/of richtlijn staat deze beschreven? U onderbouwt met behulp van literatuur wat het huidige bewijs is van aangetoonde effectiviteit van de te onderzoeken interventie.
    − Comparator (C): u licht toe met welke bestaande zorg de bij interventie beschreven zorg wordt vergeleken en hoe deze wordt toegepast. In welke professionele kwaliteitsstandaard en/of richtlijn staat deze beschreven? U onderbouwt aan de hand van literatuur wat het huidige bewijs is van aangetoonde effectiviteit van de standaardzorg.
    − Outcome (O): het patiëntenbelang oftewel de gezondheidswinst moet altijd blijken uit de uitkomstmaten. De uitkomstmaten weerspiegelen de beoogde effecten van de aanpak. Patiëntuitkomsten worden altijd meegenomen. Als de aanpak primair is gericht op gelijkblijvende gezondheidsuitkomsten bij minder zorggebruik, lagere arbeidsinzet, betere toegankelijkheid of lagere kosten, kan een passende non-inferioriteits- of andere evaluatieopzet worden gebruikt. Indien beschikbaar moet gebruik worden gemaakt van

zogenaamde Core Outcome Sets:uitkomstmaten die met en door patiënten zijn vastgesteld als belangrijk voor het nemen van een overwogen besluit (zie ichom.org en cometinitiative.org). Voor evaluatieonderzoek van medische tests geldt dat het klinische nut moet blijken uit de primaire uitkomstmaat. In uitzonderingsgevallen volstaan procesgebonden uitkomstmaten. Die dienen zorgvuldig gemotiveerd te worden.
− Follow-up time (T): op welke momenten in tijd worden de primaire en secundaire uitkomstmaten gemeten? Onderbouw kort uw keuze voor de minimaal vereiste follow-up periode.
− Studieopzet(s) inclusief berekening van de groepsgrootte: de studieopzet is onder andere afhankelijk van de te onderzoeken interventies, de toepassing, de doelgroep en de context en houdt rekening met de haalbaarheid van de studieopzet en eventuele inclusie.
    - De berekening van de groepsgrootte is gebaseerd op aannames die worden onderbouwd door eigen vooronderzoek en/of een systematische review. Uw berekening dient reproduceerbaar te zijn. Denk hierbij aan het benoemen van power, alfa, te detecteren klinisch relevante verschillen, non-inferioriteits/equivalentie marges, intra-cluster correlatiecoëfficiënten en degelijke, inclusief een onderbouwing van de gekozen waarden in de berekening.

- **Haalbaarheid**
  Maak aannemelijk dat het doel van de uitgewerkte aanvraag binnen de gestelde tijd wordt bereikt met de beschikbare expertise, menskracht, faciliteiten en middelen. Hierbij wordt ook de haalbaarheid van de inclusieplanning van patiënten in het onderzoek onderbouwd.
    - Voeg een Gantt-grafiek of diagram van de planning van het onderzoeksvoorstel toe (deze moet u als verplichte bijlage indienen bij de uitgewerkte aanvraag). Houd hierbij binnen de looptijd rekening met voldoende tijd voor de benodigde voorbereidende activiteiten, waaronder het aanvragen van vergunningen (METC), het definitief maken van overeenkomsten (consortium of CTA) en logistiek.

- **Projectgroep of persoon**
  De mate waarin de samenstelling van de projectgroep bijdraagt aan de kwaliteit van het project. Denkt u hierbij aan diversiteit in expertise, achtergronden en perspectieven die vertegenwoordigd zijn in de projectgroep.

Meer informatie over deze criteria vindt u in de procedurebrochure.

Let op: In de uitgewerkte subsidieaanvraag verstrekt u aanvullende informatie over bovenstaande kwaliteitscriteria. U werkt de PICOT volledig uit enbeschrijft hoe u ervaringsdeskundigen betrekt bij alle fasen van het onderzoek. Voeg daarnaast een Gantt-chart toe als verplichte bijlage.

5. Indienen

5.1 Indiening via Mijn ZonMw

Projectideeën en subsidieaanvragen kunnen uitsluitend door de hoofdaanvrager ingediend worden via het online indiensysteem van ZonMw (MijnZonMw). De sluitingsdatum voor het indienen van een projectidee is 19 januari 2027om 14.00 uur.

Het gehele tijdpad voor deze subsidieronde ziet u hier.

5.2 Tips

- Als u nog niet eerder met MijnZonMw heeft gewerkt moet u zich eerst registreren als 'Nieuwe gebruiker'.
- Zie voor meer informatie de handleiding MijnZonMw.
- Er is een toelichting op het aanvraagformulier beschikbaar. Deze toelicht vindt u op de oproeppagina.
- Wij raden u aan om, voordat u uw aanvraag digitaal indient, een Word-versie van uw aanvraag te printen (via MijnZonMw) en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw aanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar MijnZonMw heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige leestekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in MijnZonMw zelf corrigeren.

Let op: zorg dat de documenten die u uploadt niet beveiligd zijn. Begrotingen of andere bestanden die ondertekend zijn (bijvoorbeeld met ValidSign) hebben vaak automatisch een beveiliging. Haal deze eraf vóór u het bestand uploadt, anders kan het systeem het bestand niet goed verwerken. U kunt controleren of uw PDF een beveiliging heeft door het te openen in Adobe Acrobat, op de rechtermuisknop te klikken, naar documenteigenschappen te gaan en dan naar het tabblad beveiliging te gaan. Daar kunt u zien of en hoe uw bestand beveiligd is. U kunt ook de PDF in een browser openen. Als uw bestand beveiligd is, komt dit in een balkje bovenin te staan.

5.3 Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

De 'Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag' moet ondertekend worden door de bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager. De ondertekende verklaring kunt u toevoegen aan de aanvraag in MijnZonMw of per e-mail sturen naar ZonMw, ter attentie van <clusterondersteuning, programmapassendezorg@zonmw.nl >. De verklaring moet uiterlijk één week na indiening binnen zijn.

5.4 Inhoudelijke vragen

Neem voor inhoudelijke vragen contact op met: programmateam Research initiated ronde 2, 070 349 54 65, programmapassendezorg@zonmw.nl.

5.5 Technische vragen

Voor technische vragen over het gebruik van het online indiensysteem van ZonMw neemt u contact op met de servicedesk: maandag tot en met vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 76, servicedesk@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer, zodat wij indien nodig contact met u kunnen opnemen.

5.6 Downloads en links

- Op de ZonMw website leest u meer over:
- Algemene subsidiebepalingen ZonMw
- 'In 10 stappen subsidie aanvragen'
- Wat dien ik in
- Voorwaarden en Verplichtingen
- Beoordeling van subsidieaanvragen
- Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden
- FAIR datamanagement
- Implementatie en impact
- Handleiding MijnZonMw
- Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag
- Kaderprogramma Passende Zorg

- Toelichting aanvraagformulier – te vinden op de subsidieoproep pagina
- Formulier intentie tot indienen – te vinden op de subsidieoproep pagina
- Template Lekensamenvatting & patientparticipatie – te vinden op de subsidieoproep pagina

6. Annex

- Annex 1 Staatssteun – AGVV
- Annex 1 Staatssteun – de-minimis verorderning
- Annex 2 Uitgewerkte aanvraag: Prioriteitstelling en voorwaarden
- Annex 3 Lekensamenvatting & Patiëntparticipatie

Annex 1 Staatssteun – AGVV

Om in aanmerking te komen voor subsidie onder de AGVV moet, behalve aan de inhoudelijke criteria van de subsidieoproep, ook worden voldaan aan enkele specifieke vereisten die volgen uit de AGVV. Deze vindt u hieronder.

- ZonMw verleent geen subsidie als het onvoldoende aannemelijk is dat uw aanvraag aan alle definities en voorwaarden van de AGVV voldoet, of als subsidieverstrekking naar het oordeel van ZonMw leidt tot het verlenen van ongeoorloofde staatssteun in de zin van artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.[8]

- ZonMw verleent geen subsidie als de datum van aanvang van de werkzaamheden aan het project, of van aanvang van de activiteiten, eerder is dan de datum van indiening van de subsidieaanvraag.[9]

- ZonMw verleent geen subsidie aan ondernemingen waartegen een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerder besluit van de Europese Commissie waarbij door Nederland toegekende steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard.[10] Voeg bij het indienen van de subsidieaanvraag een verklaring bevel tot terugvordering van staatssteun ingevuld en ondertekend toe.

- ZonMw verleent geen subsidie aan ondernemingen in moeilijkheden.[11] Voegt u bij het indienen van de subsidieaanvraag een verklaring onderneming niet in moeilijkheden ingevuld en ondertekend toe.

- Cumulering van subsidies (of andere vormen van staatssteun) voor dezelfde – geheel of gedeeltelijk overlappende – in aanmerking komende kosten, mag er niet toe leiden dat de maximale steunintensiteit wordt overschreden. Indien er al door een bestuursorgaan of door de Europese Commissie subsidie is verstrekt voor dezelfde – geheel of gedeeltelijk overlappende – in aanmerking komende kosten, dan zal ZonMw slechts een zodanig bedrag aan subsidie verstrekken, dat het totale bedrag aan subsidie niet meer bedraagt dan het bedrag dat op basis van de AGVV mag worden verleend.[12] Voegt u bij het indienen van de subsidieaanvraag een verklaring cumulatie van staatssteun ingevuld en ondertekend toe.

Binnen deze subsidieoproep worden projecten gefinancierd die vallen onder de categorie industrieel onderzoek (zie artikel 25, lid 2, sub b van de AGVV).

Bij gebruikmaking van dit artikel dient rekening te worden gehouden met onderstaande voorwaarden:

- Steundrempel: de drempel voor steun aan industrieel onderzoek bedraagt 20 miljoen euro per onderneming per project.

- In aanmerking komende kosten**:** enkel kosten die rechtstreeks zijn gerelateerd aan de uitvoering van het onderzoek komen in aanmerking voor een subsidie. Daarbij gaat het om:
  - personeelskosten
  - kosten van apparatuur en uitrusting
  - kosten van gebouwen en gronden
  - kosten van contractonderzoek
  - algemene bijkomende kosten

- Steunintensiteit: de steunintensiteit van de in aanmerking komende kosten bedraagt maximaal 50 procent per organisatie. Cofinanciering van minimaal 50 procent is dus verplicht. Deze cofinanciering kan in cash en/of in kind zijn. *NB: de steunintensiteit kan worden verhoogd*.*

[8] Artikel 1 lid 5 AGVV
[9] Artikel 6 AGVV
[10] Artikel 1, lid 4, sub a AGVV
[11] Artikel 1, lid 4, sub c AGVV. Financiële moeilijkheden als bedoeld in artikel 2, lid 18 van de AGVV
[12] Artikel 8 AGVV

- Algemene voorwaarden**:** Bij de steunverlening moet sprake zijn van een stimulerend effect, oftewel het onderzoek mag nog niet gestart zijn voordat de subsidie is toegekend. Ook dient rekening te worden gehouden met cumulatie - als er voor dezelfde kosten steun is toegekend door andere overheden, dan mag het totale bedrag het toepasselijke plafond niet overschrijden. Verder mag geen steun worden verleend aan ondernemingen in financiële moeilijkheden en er mag geen steun worden verleend aan ondernemingen waarbij er een bevel tot terugvordering uitstaat (Deggendorf-clausule).

* De steunintensiteit kan als volgt worden verhoogd van 50 % ('basis') tot een maximale steunintensiteit van 80 % van de in aanmerking komende kosten (zie onderstaande tabel):

  - Opslag van 20% voor kleine ondernemingen[13] en 10% voor middelgrote ondernemingen.
  - Opslag van 15% als de projectresultaten ruim worden verspreid via conferenties, open access opslagplaatsen of gratis of opensource software (zie voorwaarden genoemd onder artikel 25 lid 6 AGVV).

Industrieel onderzoek	Kleine onderneming	Middelgrote onderneming	Grote onderneming
Basis steunintensiteit	50%	50%	50%
Opslag vanwege grootte onderneming	20%	10%	geen
Opslag kennisverspreiding	15%	15%	15%
Totale steunintensiteit	80%	75%	65%

Om aan te tonen dat u aan de AGVV-voorwaarden voldoet wordt u gevraagd diverse verklaringen in te vullen en bij indiening van de subsidieaanvraag mee te sturen.

In de verklaringen (zie verplichte bijlagen) geeft u aan dat:

- U het maximale steunbedrag niet overschrijdt. Als voor dezelfde kosten ook steun van andere overheden is toegekend, mag het totaal niet hoger zijn dan het toegestane bedrag.
- U pas met de activiteiten start nadat u de subsidieaanvraag hebt ingediend. Dit is een voorwaarde van de AGVV, omdat er alleen sprake kan zijn van een stimulerend effect als de activiteiten nog niet zijn begonnen.
- Er bij uw onderneming geen bevel tot terugvordering van onrechtmatige staatssteun uitstaat.
- Uw onderneming niet in financiële moeilijkheden verkeert. De AGVV staat geen steun toe aan ondernemingen die in financiële moeilijkheden zijn.

Vanwege specifieke regels voor de begroting vragen wij u gebruik te maken van een AGVV-begrotingsformat.

Om vast te stellen of er sprake is van een kleine of middelgrote onderneming dient u bij indiening van de subsidieaanvraag de EU SME Self Assessment Wizard in te vullen. Het formulier mag maximaal 14 dagen vóór indiening van de aanvraag zijn gegenereerd. Het formulier (of een screenshot) dient u als verplichte bijlage aan te leveren. Bij de berekening van de steunintensiteit en de in aanmerking komende kosten gebruikt u bedragen vóór aftrek van belastingen of andere heffingen. De in aanmerking komende kosten staaft u met bewijsstukken die duidelijk, gespecificeerd en actueel zijn. Deze bewijsstukken kunnen, na honorering, op elk moment worden opgevraagd en dienen vervolgens binnen afzienbare tijd te worden aangeleverd aan ZonMw.

[13] Een kleine onderneming is een onderneming waar minder dan 50 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet of het jaarlijks balanstotaal 10 miljoen euro niet overschrijdt. Een middelgrote onderneming is een onderneming waar minder dan 250 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet 50 miljoen euro en/of het jaarlijks balanstotaal 43 miljoen euro niet overschrijdt.

Annex 1 Staatssteun – de-minimisverordening

Om in aanmerking te komen voor subsidie onder de de-minimisverordening moet, behalve aan de inhoudelijke criteria van de subsidieoproep, ook worden voldaan aan enkele specifieke vereisten die volgen uit de de-minimisverordening. Deze vindt u hieronder.

Op grond van de de-minimisverordening kan een onderneming van verschillende overheidsinstellingen maximaal € 300.000,- aan subsidie ontvangen over een periode van 3 jaar zonder dat dit ongeoorloofde staatssteun oplevert. Bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag dient u een Verklaring de-minimissteun in waarin u alle de-minimissteun opgeeft die u over de 2 voorgaande belastingjaren en in het lopende belastingjaar heeft ontvangen. Als in het (recente) verleden subsidie is verstrekt als de-minimissteun, zou dat in de betreffende subsidiebeschikking of andere documenten uitdrukkelijk moeten zijn aangegeven.

Als er sprake is van samenwerking, waarbij meerdere ondernemingen begunstigde van staatssteun kunnen zijn, dan moeten alle ondernemingen voldoen aan de voorwaarden van de de-minimisverordening. Dit betekent dat alle ondernemingen die binnen het project subsidie ontvangen een eigen de-minimisverklaring moeten aanleveren.

Het is belangrijk om zorgvuldig na te gaan of de de-minimisdrempel niet wordt overschreden. Handelen in strijd met de Europese staatssteunregels kan leiden tot terugvordering van de verleende steun, vermeerderd met wettelijke rente.

Het de-minimisplafond geldt voor 1 onderneming. Artikel 2 lid 2 van de de-minimisverordening (nr. 1407/2013) geeft aan wanneer sprake is van 1 onderneming. Het kan namelijk voorkomen dat 2 (of meer) ondernemingen een bepaalde band met elkaar onderhouden en onder deze verordening als 1 onderneming worden gezien. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het hebben van de meerderheid van de stemrechten van de aandeelhouders van een andere onderneming, het recht om onder meer bestuursleden van een andere onderneming te benoemen/ontslaan en het recht een overheersende invloed op een andere onderneming uit te oefenen.

Uw aanvraag voor subsidie wordt afgewezen als:

a. 1 van de situaties bedoeld in artikel 1 van de de-minimisverordening zich voordoet waarbij toepassing van de de-minimisverordening is uitgesloten;

of

b. door toekenning van de gevraagde subsidie het de-minimisplafond zou worden overschreden;

of

c. uw aanvraag anderszins niet voldoet aan de voorwaarden van de de-minimisverordening.

Annex 2 Uitgewerkte aanvraag: Prioriteitstelling en voorwaarden

U kunt alleen een uitgewerkte subsidieaanvraag indienen als uw projectidee in deze subsidieronde een positief advies tot uitwerken heeft gekregen. Overweegt u ondanks dit negatieve advies toch een uitgewerkte subsidieaanvraag in te dienen? Dan verzoeken wij u vriendelijk hierover zo spoedig mogelijk contact met ons op te nemen via programmapassendezorg@zonmw.nl zodat wij de subsidieaanvraag voor u open kunnen zetten.

Kwalificatie als onderzoeksorganisatie (staatssteuntoets) – Zie 3.1.2.
Let op: Om in aanmerking te komen voor subsidie als 'onderzoeksorganisatie' onder het Europese O&O&I-kader[14], moet de juridische status van de organisatie vooraf worden vastgesteld om te voorkomen dat er geen onrechtmatige staatssteun wordt verleend.
Uiterlijk 29 juli 2027 dienen de benodigde documenten aangeleverd te worden bij ZonMw
Meer informatie hierover vindt u in de oproep sectie 3.1.2.

Prioriteitstelling
Uitgewerkte subsidieaanvragen worden beoordeeld op relevantie en wetenschappelijke kwaliteit. Alleen aanvragen die minimaal relevant en van voldoende kwaliteit zijn, komen in aanmerking voor honorering. De onderlinge weging gebeurt aan de hand van de volgende prioriteringsmatrix:

	Zeer goed	**Goed**	**Voldoende**	**Matig**	**Onvoldoende**
Zeer relevant	1	2	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen
Relevant	3	4	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen
Laag relevant	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen

Indien het aantal positief beoordeelde uitgewerkte aanvragen groter is dan het beschikbare budget, vindt prioritering plaats. Een positief advies op het projectidee biedt daarom geen garantie op honorering.

Wanneer na toepassing van de prioriteringsmatrix het aantal honoreerbare aanvragen het beschikbare budget overstijgt, dan zal de commissie de volgende aanvullende afwegingsgronden hanteren:

- Mate van impact (prevalentie) van het gekozen ziektebeeld.
- Spreiding over zorgsectoren.
- Spreiding tussen aandoeningen.
- Aansluiting ziektebeelden bij bestaande akkoorden (IZA, AZWA).
- Inclusie van een implementatiedeskundige, en/of HTA-deskundige en/of deskundige op het gebied van gedragsverandering/samenwerking.
- Landelijke spreiding.

Om dubbelingen in onderzoeken te voorkomen, zal de commissie bij twee sterk overlappende projecten een keuze maken voor één van de twee, indien deze in beide gevallen onder de te prioriteren projecten vallen.

Praktische voorwaarden specifiek voor uitgewerkte aanvraag
Het is verplicht om bij een uitgewerkte subsidieaanvraag een begroting toe te voegen. Het totale bedrag mag niet meer dan 15% afwijken dan het aangevraagde bedrag van het projectidee.

- De volgende bijlagen dient u toe te voegen aan uw subsidieaanvraag:
  - Bijlage 1: Begroting

Verplichte bijlage / verplicht format begroting AGVV/ PDF

  - Bijlage 2: Letter of commitment

Verplichte bijlage / verplicht format / PDF.

  - Bijlage 3: Concept samenwerkingsovereenkomst

Verplichte bijlage / geen verplicht format (zie hieronder)
Bij het opstellen van de samenwerkingsovereenkomst raden wij u aan om het ZonMw format 'Model Consortium overeenkomst Nederlands' te gebruiken.

[14] Paragraaf 2.1. van de Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie (2022/C 414/01) (hierna: Kaderregeling).

- Bijlage 4: Planning (Gantt chart) - een planning en inclusieschema van het project

Verplichte bijlage / verplicht format / maximaal 2 A4/ PDF.

- Bijlage 5: Nederlandse lekensamenvatting & patiëntparticipatiematrix

Verplichte bijlage / verplicht format / PDF.

- Bijlage 6. Figuren en tabellen

Optioneel / geen verplicht format/ maximaal 3 A4 / PDF.

- Bijlage 7: Steunverklaringen

Optioneel / verplicht format / PDF.

- Bijlage 8: Verplichte staatssteunverklaringen (AGVV)

Verplicht / Zie de volgende alinea: AGVV bijlagen

- Bijlage 9: EU SME Self Assessment Wizard

Verplicht indien (een deel van) de subsidie wordt aangevraagd door een kleine of middelgrote onderneming om aan te tonen dat de betreffende partij inderdaad kwalificeert als kleine of middelgrote onderneming / Verplicht format / Screenshot of PDF.

- Bijlage 10: Verklaring de-minimissteun

Verplicht (mits gebruik wordt gemaakt van staatssteun de-minimisverordening)/ verplicht format/ PDF.

Let op: de formats van bovenstaande verplichte bijlagen voor de uitgewerkte aanvraagfase kunt u vinden op de oproeppagina van de uitgewerkte aanvraag.

Let op: wanneer een bijlage niet verplicht is, wordt deze bijlage niet meegenomen bij de beoordeling van uw aanvraag. Uitzondering is een optionele bijlage waar figuren en/of tabellen aangeleverd worden. Deze bijlage is dan ook een onderdeel van de beoordeling.
Juridische bijlagen worden niet meegestuurd ter beoordeling door externen, ook al zijn deze wel verplicht.

AGVV bijlagen
De AGVV bijlagen dienen verplicht ingevuld en aangeleverd te worden voor de partijen die subsidie ontvangen en aangemerkt worden als ondernemingen (hieronder vallen ook zorginstellingen en ziekenhuizen). De AGVV bijlagen hoeven niet ingevuld te worden door onderzoeksorganisaties of door partijen die geen aanspraak maken op een gedeelte van de subsidie of partijen die via inhuur bij de aanvraag worden betrokken.

De volgende AGVV bijlagen dient u toe te voegen bij bijlage 8 als één samengestelde PDF:

- Bijlage 8a: ingevulde en ondertekende verklaring bevel tot terugvordering van staatssteun

Verplicht voor iedere partij die aanspraak maakt op (een deel van de) subsidie / Verplicht format / PDF.

- Bijlage 8b: ingevulde en ondertekende verklaring onderneming niet in moeilijkheden

Verplicht voor iedere partij die aanspraak maakt op (een deel van de) subsidie / Verplicht format / PDF.

- Bijlage 8c: ingevulde en ondertekende verklaring cumulatie van staatssteun

Verplicht voor iedere partij die aanspraak maakt op (een deel van de) subsidie / Verplicht format / PDF.

Let op: bij het AGVV begrotingsformat vult u per deelnemende organisatie een apart tabblad in. Bij bepaalde opties of keuzes (bijvoorbeeld over de grootte van uw onderneming) dient u een SME EU Self Assessment Wizard (van maximaal 14 dagen oud) verklaring in te vullen waaruit dit blijkt.

Begint u daarom op tijd met het opstellen van uw begroting en het invullen van uw format.

Overige aandachtspunten:

- Start uw begroting door het tabblad ‘basisgegevens’ in te vullen.
- Vervolgens vult u voor elke aanvragende organisatie een eigen tabblad in en kiest u het relevante staatssteuninstrument (~ type activiteit en vrijstelling’):
  - voor onderzoeksorganisaties kiest u ‘niet-economische activiteit’
  - voor ondernemingen kiest u AGVV art 25(2)(b) – Industrieel onderzoek (zie Staatssteun voorkomen voor toelichting)
- Alleen de organisatie van de hoofdaanvrager dient de begroting te ondertekenen
- Tabblad 1 bevat instructies voor het invullen van het begrotingsformat

- U levert de begroting in als 1 PDF waarin alle door u ingevulde tabbladen zichtbaar zijn. Let daarbij op dat de inhoud goed leesbaar is.

Annex 3 Lekensamenvatting & Patiëntparticipatie

Aandachtspunten bij het schrijven van uw Nederlandstalige lekensamenvatting & patiëntparticipatiematrix

Ervaringsdeskundigheid, ofwel patiëntparticipatie, is van belang in meerdere onderdelen van uw aanvraag. Studiedeelname van patiënten valt nadrukkelijk niet onder patiëntparticipatie. Meer informatie over wat participatie van ervaringsdeskundigen, patiënten of vertegenwoordigers inhoudt, vindt u hier.

Uw aanvraag zal vanuit patiëntperspectief beoordeeld worden op zowel relevantie als kwaliteit. Bij het schrijven van uw Nederlandstalige lekensamenvatting en patiëntparticipatie in een apart Word-document kunt u denken aan de volgende aandachtspunten:

Op de pagina van de subsidieoproep vindt u het formulier met de instructies voor het schrijven van de lekensamenvatting en patientenparticipatie.

Voor de projectidee-fase:

- Schrijf een Nederlandstalige lekensamenvatting van maximaal 200 woorden.
- Beschrijf de patiëntparticipatie aan de hand van de volgende vragen:
    - In hoeverre maken de onderzoekers duidelijk dat dit onderzoek relevant is vanuit het perspectief van de betreffende patiëntengroep?
        - Is het belang van uw onderzoek voor patiënten/deelnemers voldoende beschreven?
        - Is de onderzoeksvraag en het nut van de studie getoetst bij de eindgebruikers?
        - Is de wijze waarop het onderzoek de kwaliteit van leven/ zorg van de doelgroep verbeterd helder uiteengezet?
    - Worden patiënten(verenigingen), ervaringsdeskundigen en/of vertegenwoordigers op de juiste manier betrokken bij de opzet en uitvoer van het onderzoek?
    - Beschrijf hierbij hoe al is samengewerkt en wees concreet in hoe u gaat samenwerken tijdens het project met de patiëntvertegenwoordiging.
    - Neem daarnaast ook een passende vergoeding voor patiënten, ervaringsdeskundigen en/of vertegenwoordigers op in uw aanvraag. Raadpleeg hierbij bijvoorbeeld de richtlijn Vergoedingen voor de inzet van ervaringsdeskundigheid. Houd er rekening mee dat het participatiebudget in verhouding staat met de gevraagde inzet.

Voor de uitgewerkte aanvraag:

- Beschrijf de patiëntparticipatie aan de hand van de volgende vragen:
    - Is het plan van aanpak haalbaar vanuit het perspectief van de patiënt?
        - Uw project wordt haalbaarder als de belemmeringen die patiënten ervaren bij deelname aan uw onderzoek worden geadresseerd in de aanvraag. Over mogelijke belemmeringen voor deelname van patiënten aan wetenschappelijk onderzoek en mogelijke oplossingen zijn er verschillende publicaties die u kunt raadplegen, waaronder dit artikel. Daarnaast kan u deze belemmeringen bespreken met uw patiëntvertegenwoordiger of ervaringsdeskundige.
    - Zijn in het onderzoek uitkomstmaten geformuleerd die van belang zijn voor de patiënt?
    - Worden patiënten(verenigingen), ervaringsdeskundigen en/of vertegenwoordigers op de juiste manier betrokken bij de opzet en uitvoer van het onderzoek?
    - Beschrijf hierbij hoe al is samengewerkt en wees concreet in hoe u gaat samenwerken tijdens het project met de patiëntvertegenwoordiging. Beschrijf de rol van de patiëntvertegenwoordiger in elke fase van onderzoek in de Participatiematrix, waarbij u met elkaar afstemt welke taken en rollen door wie vervuld wordt. Hier vindt u meer informatie over de Participatiematrix.
    - Neem daarnaast ook een passende vergoeding voor patiënten, ervaringsdeskundigen en/of vertegenwoordigers op in uw aanvraag. Raadpleeg hierbij bijvoorbeeld de

richtlijn Vergoedingen voor de inzet van ervaringsdeskundigheid. Houd er rekening mee dat het participatiebudget in verhouding staat met de gevraagde inzet.
- Wordt in het onderzoek aandacht besteed aan de communicatie naar deelnemers en de toekomstige resultaten naar de (toekomstige) patiënten?
    - Denk hierbij specifiek aan of de patiëntinformatie passend en begrijpelijk is. Meer informatie over het ontwikkelen van een goede en begrijpelijke patiëntinformatiebrief is te vinden op participatiekompas.nl.
- Is de patiëntenbrief begrijpelijk en met voldoende informatie opgeschreven?

Aanvullende informatie
Aanvullende informatie over de verschillende vormen voor participatie, het bereiken/vinden van ervaringsdeskundigen en de aandachtspunten voor specifieke doelgroepen vindt u in de bijbehorende links. Probeer altijd eerst aanvullende informatie in te winnen bij categorale patiëntorganisaties. Daarna kan u informatie inwinnen bij koepels zoals Patiëntenfederatie Nederland, Ieder(in), MIND of Zorgbelang.